DOMSTOLENS DOM (åttonde avdelningen)

den 18 mars 2010 *

I mål C-3/09,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, framställd av Hof van beroep te Gent (Belgien) genom beslut av den 23 december 2008, som inkom till domstolen den 8 januari 2009, i målet

Erotic Center BVBA

mot

Belgische Staat,

meddelar

DOMSTOLEN (åttonde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden C. Toader samt domarna K. Schiemann (referent) och P. Kūris,

* Rättegångsspråk: nederländska.

generaladvokat: Y. Bot,
justitiesekreterare: handläggaren K. Malacek,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 28 januari 2010,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Erotic Center BVBA, genom J. van Besien, advocaat,

— Belgiens regering, genom M. Jacobs, i egenskap av ombud,

— Europeiska kommissionen, genom D. Triantafyllou och W. Roels, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av begreppet ”biografer” som återfinns i kategori 7 i bilaga H till rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter – Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund (EGT L 145, s. 1; svensk specialutgåva, område 9, volym 1, s. 28), i dess lydelse enligt rådets direktiv 2001/4/EG av den 19 januari 2001 (EGT L 22, s. 17) (nedan kallat sjätte direktivet).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan Erotic Center BVBA (nedan kallat E. Center) och Belgische Staat angående tillämpningen av en reducerad mervärdesskattesats på belopp som E. Center uppbär från användningen av enskilda bås för visning av film som är belägna i bolagets lokaler.

Tillämpliga bestämmelser

Unionslagstiftningen

3 I artikel 12.3 a i sjätte direktivet anges:

”Grundskattesatsen för mervärdesskatt skall fastställas av varje medlemsstat som en viss procentsats av beskattningsunderlaget och skall vara densamma för tillhandahållande av varor och tjänster. ...

…

Medlemsstaterna får dessutom tillämpa en eller två reducerade skattesatser. Dessa skall fastställas som en procentsats av beskattningsunderlaget, vilken inte får vara lägre än 5 %, och de skall endast tillämpas på tillhandahållande av sådana varor och tjänster som anges i bilaga H.”

4 Bilaga H till sjätte direktivet, som har rubriken ”Förteckning över omsättning av varor och tjänster på vilka reducerade mervärdesskattesatser kan tillämpas”, innehåller en uppräkning av olika kategorier. Kategori 7 i denna bilaga har följande lydelse:

”Tillträde till föreställningar, teatrar, cirkusar, marknader, nöjesparker, konserter, museer, djurparker, biografer, utställningar och liknande kulturella evenemang och anordningar.

Mottagning av radio- och TV-sändningar.”

Den nationella lagstiftningen

5 I artikel 1.1 i kunglig förordning nr 20 av den 20 juli 1970 om fastställande av mervärdesskattesatser och klassificeringen av varor och tjänster enligt dessa skattesatser (arrêté royal nº 20, du 20 juillet 1970, fixant les taux de la taxe sur la valeur ajoutée et déterminant la répartition des biens et des services selon ces taux) (nedan kallad kunglig förordning nr 20) föreskrivs att mervärdesskatt ska tas ut med en reducerad skattesats på 6 procent för de varor och tjänster som anges i tabell A i bilagan till denna förordning.

6 Under rubriken XXVIII i nämnda tabell A anges följande tjänster:

”Tillträde till kultur-, sport- och nöjesinrättningar och beviljandet av rätten att nyttja sådana inrättningar, med undantag för

a) rätten att nyttja nöjesautomater,

b) tillhandahållandet av lös egendom.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

7 Den 15 september 2004 genomförde skattemyndigheterna en revision i E. Centers lokaler avseende tillämpningen av mervärdesskattelagstiftningen avseende perioden den 1 januari–30 juni 2004. Med anledning av denna revision fattade myndigheterna den 9 november 2004 ett omprövningsbeslut för E. Center, på grund av att detta bolag felaktigt hade tillämpat den reducerade mervärdesskattesatsen på 6 procent i stället för den allmänna skattesatsen på 21 procent på de intäkter som erhållits från tillhandahållandet av filmvisningsbås. E. Center påfördes således 48 454,36 euro jämte 4 840 euro, vilket motsvarade den mervärdesskatt som myndigheterna hävdade hade undandragits samt ett skattetillägg.

8 Den 24 december 2004 delgavs E. Center ett föreläggande att betala ovannämnda belopp. Den 22 mars 2005 överklagade bolaget betalningsföreläggandet till Rechtbank van eerste aanleg te Brugge och yrkade att det skulle undanröjas. Detta överklagande ogillades i dom av den 10 september 2007 och E. Center överklagade detta avgörande till Hof van beroep te Gent.

9 Vid denna domstol gjorde E. Center gällande att de ifrågavarande filmvisningsbåsen kan hänföras till kategorin ”kultur-, sport- och nöjesinrättningar”, i den mening som avses enligt rubrik XXVIII i tabell A i bilagan till kunglig förordning nr 20, eftersom sådana bås ska anses utgöra ”biografer” i den mening som avses i kategori 7 i bilaga H till sjätte direktivet, i enlighet med vad som redan fastslagits av nederländska domstolar. Enligt E. Center saknar bland annat antalet sittplatser, arten av den film som visas och den teknik som används för filmförevisningen betydelse för en sådan kvalificering.

10 Den belgiska regeringen anser däremot att de tjänster som tillhandahålls genom nämnda bås omfattas av begreppet ”nöjesautomat” i den mening som avses enligt nämnda rubrik XXVIII, eftersom filmförevisningen startar genom att mynt läggs i

en apparat med möjlighet att byta mellan olika filmer. Enligt den belgiska regeringen kan sådana bås inte anses utgöra ”biografer”, eftersom de inte utgör utrymmen där en grupp människor gemensamt kan se en och samma film och där filmförevisningen startar utan någon åtgärd från besökarna, vilka för övrigt har betalat för tillträdet till förevisningen i förväg.

11 Den hänskjutande domstolen har angett att den belgiska lagstiftaren – genom att anta rubrik XXVIII i tabell A i bilagan till kunglig förordning nr 20 – har gjort bruk av den möjlighet som följer av artikel 12.3 a i sjätte direktivet i förening med kategori 7 i bilaga H till detta direktiv, så att nämnda rubrik XXVIII ska tolkas så, att den bland annat omfattar biografer i den mening som avses i bilagans kategori 7. Den hänskjutande domstolen anser att kravet på att nationell lagstiftning ska tolkas på ett sätt som överensstämmer med sjätte direktivet och de enhetliga begrepp som förekommer i detta direktiv medför att om de ifrågavarande båsen ska anses utgöra biografer i den mening som avses i nämnda direktiv, kan de inte anses utgöra nöjesautomater i den mening som avses enligt nämnda rubrik XXVIII, och den reducerade skattesatsen på 6 procent blir då tillämplig på båsen.

12 Mot denna bakgrund beslutade Hof van beroep te Gent att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfråga till domstolen:

”Ska ett bås, vilket består av ett låsbart utrymme med plats för endast en person, i vilket denna person mot betalning kan se filmer på en skärm, där personen i fråga själv sätter i gång filmvisningen genom att lägga i ett mynt i ett myntinkast efter att ha valt ut en film bland ett antal filmer och under den tid som betalningen gäller kan växla mellan dessa filmer, anses utgöra en ’biograf’ i den mening som avses i kategori 7 i bilaga H till [sjätte direktivet]?”

Prövning av tolkningsfrågan

13 Det framgår av lydelsen i kategori 7 första stycket i bilaga H till sjätte direktivet att denna kategori avser ”tillträde” till olika angivna evenemang och anordningar på kultur- och nöjesområdet (se dom av den 23 oktober 2003 i mål C-109/02, kommissionen mot Tyskland, REG 2003, s. I-12691, punkt 25), och att ”biografer” återfinns i denna uppräkning.

14 Eftersom det i sjätte direktivet inte finns någon definition av begreppet tillträde till biografer enligt kategori 7 i direktivets bilaga H, ska domstolen tolka detta begrepp mot bakgrund av det sammanhang i vilket det ingår inom ramen för sjätte direktivet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 januari 2001 i mål C-83/99, kommissionen mot Spanien, REG 2001, s. I-445, punkt 17).

15 Domstolen har tidigare framhållit att det framgår av artikel 12.3 a i sjätte direktivet att medlemsstaterna, med undantag från principen att normalskattesatsen ska tillämpas, har möjlighet att tillämpa en eller två reducerade mervärdesskattesatser. Enligt samma bestämmelse får dessutom de reducerade mervärdesskattesatserna endast tillämpas på tillhandahållande av sådana varor och tjänster som anges i bilaga H. Det följer av fast rättspraxis att bestämmelser som utgör undantag från en princip ska tolkas restriktivt (se, bland annat, domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Spanien, punkterna 18 och 19 och där angiven rättspraxis).

16 Härav följer bland annat att begreppet tillträde till biografer ska tolkas i enlighet med den normala betydelsen av dessa ord (se, för ett liknande resonemang, domarna i de ovannämnda målen kommissionen mot Spanien, punkt 20, och kommissionen mot Tyskland, punkt 23).

17 I likhet med vad den belgiska regeringen och Europeiska kommissionen har framhållit, påpekar domstolen att de olika evenemang och anordningar som räknas upp

i kategori 7 första stycket i bilaga H till sjätte direktivet bland annat har det gemensamt att de är tillgängliga för allmänheten sedan en tillträdesavgift har betalats, vilket ger samtliga betalande personer en rätt att kollektivt nyttja de kulturella tjänster och nöjen som är karaktäristiska för dessa evenemang eller anordningar.

18 Av det föregående följer att begreppet tillträde till biografer i den mening som avses i kategori 7 första stycket i bilaga H till sjätte direktivet, mot bakgrund av den normala betydelsen av dessa ord och mot bakgrund av det sammanhang i vilket den bestämmelse som innehåller dessa ord ingår, inte kan tolkas så, att det omfattar betalning som erläggs av en konsument för att kunna åtnjuta en enskild förevisning av en eller flera filmer eller till och med utdrag av filmer i ett enskilt utrymme, såsom de aktuella båsen i målet vid den nationella domstolen.

19 Mot denna bakgrund ska tolkningsfrågan besvaras enligt följande. Begreppet tillträde till biografer i kategori 7 första stycket i bilaga H till sjätte direktivet ska tolkas så, att det inte omfattar betalning som erläggs av en konsument för att kunna åtnjuta en enskild förevisning av en eller flera filmer eller till och med utdrag av filmer i ett enskilt utrymme, såsom de aktuella båsen i målet vid den nationella domstolen.

Rättegångskostnader

20 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (åttonde avdelningen) följande:

Begreppet tillträde till biografer i kategori 7 första stycket i bilaga H till rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter – Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund, i dess lydelse enligt rådets direktiv 2001/4/EG av den 19 januari 2001, ska tolkas så, att det inte omfattar betalning som erläggs av en konsument för att kunna åtnjuta en enskild förevisning av en eller flera filmer eller till och med utdrag av filmer i ett enskilt utrymme, såsom de aktuella båsen i målet vid den nationella domstolen.

Underskrifter